

TER BESLISSING
Aan
de Minister

Directie
Bestuursondersteuning &
Advies

Persoonsgegevens

nota

Evaluatie kapitaalbeleid DNB - Aanpassing kabinetsreactie en MR aanbiedingsformulier

Datum
12 december 2023

Notanummer
2023-0000280102

Bijlagen

1. Kabinetsreactie rapport evaluatie kapitaalbeleid DNB
2. Kabinetsreactie rapport evaluatie kapitaalbeleid DNB (tracked changes versie)
3. MR 22 dec 2023 – Aanbiedingsformulier
4. Getekende kabinetsreactie 30112023
5. Nota overleg 21 november

Aanleiding

Op 30 november 2023 bent u akkoord gegaan met de kabinetsreactie bij het rapport van de Werkgroep evaluatie kapitaalbeleid DNB (hierna: Werkgroep). Vanuit DNB is het verzoek gekomen om één toevoeging te doen aan de kabinetsreactie m.b.t. de volgende evaluatie van het kapitaalbeleid over vijf jaar.

Beslispunten

- Ons advies is om akkoord te gaan met de toevoeging aan de kabinetsreactie. Gaat u akkoord met de bijgaande aangepaste kabinetsreactie (bijlage 1)? Als u akkoord bent, kunt u de Kamerbrief dan nogmaals ondertekenen?
- Indien u akkoord bent, het verzoek om bijgaand MR-aanbiedingsformulier te tekenen voor de MR van 22 december 2023.
- Graag uw akkoord voor het openbaar maken van de nu voorliggende nota conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's.

Kernpunten

- Na het delen van de getekende kabinetsreactie met DNB is het verzoek binnengekomen om één toevoeging te doen.
- Deze toevoeging (zie tracked changes versie kabinetsreactie) is ons inziens akkoord en ook in lijn met de suggesties die de Werkgroep in het rapport doet voor de volgende evaluatie.
- De toevoeging op p.2 onderaan: *"Dit is mede ingegeven door het feit dat herstel van permanente buffers in de vorm van kapitaal & reserves voorafgaand aan herstel van tijdelijke buffers in de vorm van een voorziening prudent is."*
- Het ambtelijk voorportaal (CFEI) heeft op 12 december ingestemd met agendering van de kabinetsreactie in de MR van 22 december. Er zijn geen opmerkingen gemaakt.

Communicatie

- Er wordt een persbericht opgesteld dat na de MR op 22 december wordt verzonden. Ook worden Q&A's voorbereid, ter begeleiding van de publicatie van de stukken.
- Het persbericht wordt separaat aan u voorgelegd.

Politiek/bestuurlijke context
n.v.t.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Doc nr.	Datum	Titel doc.	Toelichting
1	12-12-2023	Beslisnota - Min - Aanpassing kabinetsreactie en MR aanbiedingsformulier	
2	25-4-2023	Beslisnota - Min - Werkgroep evaluatie kapitaalbeleid DNB	
3	17-11-2023	Bespreeknota - Min - Ambtelijk advies FIN	
4	30-11-2023	Beslisnota - Min - Kabinetsreactie rapport werkgroep evaluatie kapitaalbeleid DNB	

HEDENAFGESCHERMD
TER BESLISSING
Aan
de minister

Directie
Bestuursondersteuning &
Advies

Persoonsgegevens

nota

Werkgroep evaluatie kapitaalbeleid DNB

Datum
25 april 2023

Notanummer
2023-0000106656

Bijlagen
geen

Aanleiding

- In december 2022 heeft u de Kamer geïnformeerd over het vervroegen van de evaluatie van het huidige kapitaalbeleid van De Nederlandsche Bank (DNB) naar 2023 i.p.v. 2024. Deze evaluatie wordt momenteel uitgevoerd door de gezamenlijke werkgroep van DNB en Financiën (hierna: de werkgroep).
- In deze brief heeft u aangegeven dat u met DNB heeft afgesproken dat het eindrapport in principe voor het zomerreces van 2023 zal worden opgeleverd. Mochten externe ontwikkelingen daar aanleiding toe geven, zoals voorzienbare relevante beleidsaanpassingen in ECB-verband, is enig uitstel mogelijk.
- De werkgroep heeft geconstateerd dat zowel externe ontwikkelingen als de noodzakelijke zorgvuldigheid betekenen dat de werkgroep meer tijd nodig heeft voor de evaluatie. In deze nota ontvangt u hierover een advies.

Beslispunten

- Stemt u in met het uitstellen van de oplevertermijn van het eindrapport van de werkgroep naar de tweede helft van 2023? Wij adviseren positief.
- Gaat u daarnaast akkoord met informeren van de Kamer over het uitstel middels een Kamerbrief waarin ook de huidige stand van zaken en recente ontwikkelingen worden toegelicht? Indien u instemt, ontvangt u op korte termijn een concept-Kamerbrief.

Kernpunten

- In de afgelopen maanden is de werkgroep een aantal keer bijeengekomen en wordt er gewerkt aan de evaluatie van het kapitaalbeleid van DNB richting het eindrapport.
- De werkgroep is bij het uitwerken van de projectplanning tot de conclusie gekomen dat om op goede wijze invulling te kunnen geven aan de taakopdracht, ze meer tijd nodig heeft. Een gedegen evaluatie vraagt meer tijd.
- De werkgroep vindt het van belang dat in het rapport aangesloten wordt bij recente ontwikkelingen in de financiële markten ten aanzien van de rente, de wijze waarop vergelijkbare landen omgaan met deze problematiek, en er voldoende tijd is voor het uitwerken en genereren van aanpassingen aan het kapitaalbeleid. De werkgroep acht het niet haalbaar om onder deze randvoorwaarden het advies voor het zomerreces aan de TK te zenden.

- Daarbij neemt de werkgroep in ogenschouw dat het beoogde uitstel naar inschatting van de werkgroep geen consequenties zal hebben voor de wijze waarop DNB haar rol als monetaire autoriteit kan vervullen of de dividenduitkering aan de Staat.

Communicatie

- Indien u instemt met uitstel van het evaluatierapport dan wordt een Kamerbrief voorbereid. Overige actieve communicatie ligt vooralsnog niet in de rede.

Politiek/bestuurlijke context

- Op donderdag 24 november 2022 heeft de president van DNB een toelichting gegeven aan de Tweede Kamer over het monetaire beleid. Hierbij kwamen ook de naderende verliezen aan de orde.
- Op 20 december 2022 heeft u een Kamerbrief gestuurd waarin u de Kamer heeft geïnformeerd over de recente ontwikkelingen m.b.t. de kapitaalpositie van DNB. Daarnaast heeft u in de Kamerbrief de vervroegde evaluatie van het kapitaalbeleid aangekondigd.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

di. 21/11, 13.30-14.00 uur

Ministerie van Financiën

HEDEN
TER BESPREKING
Aan
de minister

*Moet bespreken
graag verwerken*

Directie
Bestuursondersteuning &
Advies

Persoonsgegevens

nota

Ambtelijk advies FIN - Werkgroep evaluatie kapitaalbeleid
DNB

Datum
17 november 2023

Notanummer
2023-0000260693

Bijlagen
1. Concept Samenvatting
en conclusie eindrapport
2. Concept expert visie
Casper de Vries

Aanleiding

In december 2022 heeft u de Tweede Kamer laten weten de herziening van het kapitaalbeleid van DNB, waarin ingegaan zal worden op de opbouw van buffers en de uitkering van dividend, te vervroegen naar 2023. De afgelopen periode is hard gewerkt door de werkgroep (Financiën/DNB) aan deze herziening. Het eindrapport zit momenteel in de afrondende fase en oplevering is voorzien in december 2023. De werkgroep presenteert in het eindrapport twee beleidsvarianten waarvoor gekozen kan worden om het kapitaalbeleid van DNB bestendiger te maken. Het ambtelijk advies is om beleidsvariant 1 te kiezen. Aanstaande donderdag 23 november zit u met de president van DNB dhr. Knot om o.a. de uitkomsten van de werkgroep en de beleidsvarianten te bespreken, en te beslissen voor welke beleidsvariant wordt gekozen. Aanstaande dinsdag 21 november lichten we deze nota graag bij u toe.

Bespreekpunten

- Heeft u een voorkeur voor variant 1 of variant 2 bij het aanpassen van het kapitaalbeleid? Of kiest u ervoor om de beslissing aan uw opvolger in een volgend kabinet te laten? Wij adviseren te kiezen voor beleidsvariant 1.
- Gaat u akkoord met het openbaar maken van de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's?

Kernpunten

- De hoofdconclusie van de werkgroep is dat het kapitaalbeleid van DNB, dat sinds 2019 van kracht is, in belangrijke mate bestendig is gebleken. De werkgroep draagt daarnaast wel twee beleidsvarianten aan die kunnen bijdragen aan het nóg toekomstbestendiger maken van het kapitaalbeleid. Hierbij is beleidsvariant 1 de minimale aanpassing, en beleidsvariant 2 een iets verdergaande aanpassing. Op pagina 4 van deze nota worden de beleidsvarianten nader toegelicht.
- Daarnaast geeft de werkgroep in het eindrapport aan het passend te vinden om de huidige afspraak om het beleid over vijf jaar opnieuw te evalueren te blijven handhaven.
- In beide beleidsvarianten is DNB in staat om de buffers (voorzieningen + kapitaal en reserves) via inhouding van toekomstige winsten op termijn volledig te repareren. Een eventuele herkapitalisatie door de overheid, die eerder genoemd is, is volgens de werkgroep op dit moment ook niet aan de orde. Voor zover op dit moment bekend is deze manier van herstel (via inhouding van toekomstige winsten in plaats van kapitaalstortingen) de gangbare praktijk bij alle centrale banken die met deze problematiek te maken hebben.

- De verliezen van DNB kunnen wel vragen oproepen over de wenselijkheid van ECB-aankoopprogramma's. Het is belangrijk om op te merken dat de voordelen van QE eerst zichtbaar zijn, gevolgd door mogelijke verliezen. Vanwege de gevoeligheid van aankoopprogramma's zullen we in de kabinetsreactie stilstaan bij het monetaire perspectief en verwijzen naar de externe opinie van Casper de Vries (hoogleraar monetaire economie) die hier nadrukkelijk op ingaat.

Aanpassingen beleidsvariant 1

- De Finantiën-leden van de werkgroep adviseren u voor deze eerste beleidsvariant met minimale impact te kiezen.
- In variant 1 wordt het huidige beleid consistent gemaakt met de statuten en voor de rest niks gewijzigd aan het beleid. Dit betekent dat er een herstelstap wordt toegevoegd, waarmee de volgordelijkheid tussen aanvullingen aan voorzieningen en algemene reserves wordt omgedraaid. Positieve resultaten moeten eerst worden gebruikt om de negatieve algemene reserves ongedaan te maken.
- Het hoofdargument hierbij is dat de analyse laat zien dat het huidige kapitaalbeleid goed werkt.
- Er zijn wel verschillende onzekerheden naar de toekomst toe, waarbij de grootste de vraag is in hoeverre bijvoorbeeld QE een regulier instrument wordt waardoor de risico's op de balans van DNB kunnen toenemen. Hierover is naar verwachting over vijf jaar, bij de volgende evaluatie, meer duidelijk. Het advies is daarom om nu geen niet-noodzakelijke aanpassing (beleidsvariant 2) te doen, maar over vijf jaar dit met meer informatie zo nodig fundamenteeler te bezien.
- Beide beleidsvarianten leiden daarbij de komende vijf jaar tot dezelfde kapitaalpositie bij DNB en het ontbreken van dividendbetalingen aan de Staat.

Aanvullende aanpassingen beleidsvariant 2

- Deze beleidsvariant 2 heeft de voorkeur van de werkgroepleden van DNB. Zij zullen dit de president van DNB dan ook adviseren in aanloop naar uw gesprek met hem op 23 november.
- Dit is een aanvulling op beleidsvariant 1. Bij de tweede beleidsvariant zal de volgorde van opbouw worden omgekeerd t.o.v. beleidsvariant 1, zodat kapitaal en reserves – de permanente middelen van DNB - als eerste weer op peil zijn. Pas daarna wordt overgegaan tot de opbouw van de voorziening. Deze aanpassing weerspiegelt een voorkeur van permanente boven tijdelijke buffers. De omdraaiing zorgt er tevens voor dat DNB eerder weer buffers heeft om toekomstige schokken op te vangen, waarbij het dividend circa twee jaar later wordt hervat dan onder het huidige beleid.
- Het hoofdargument hierbij is dat het inhoudelijk logischer is om eerst kapitaal op te bouwen en daarna pas de voorziening op te bouwen. Daarmee wordt voorrang gegeven aan permanent t.o.v. tijdelijk kapitaal. De praktijk laat bovendien zien dat de opbouw van voorzieningen het tempo van risicostijging niet kan bijbenen bij onverwachts grote schokken. Dit pleit voor een grotere nadruk op opbouw van kapitaal en reserves en daarmee prudentie.
- Tot aan het volgende evaluatiemoment van de kapitaalpositie van DNB en de dividendstromen naar de Staat maakt het niet uit welke beleidsvariant er wordt gekozen. Wel dient door de verschillende onzekerheden beleidsvariant 2 zeker als mogelijkheid te worden genomen bij het volgende evaluatiemoment in 2028.

Keuze aan uw opvolger laten

- Naast een keuze te maken tussen beleidsvariant 1 en 2, zoals hierboven beschreven, kunt er ook voor kiezen deze keuze aan uw opvolger in een volgend kabinet te laten. Dit heeft geen nadelige gevolgen voor DNB aangezien de uitputting van de buffers voor DNB geen effect heeft op het uitvoeren van haar operationele werkzaamheden. De continuïteit daarvan is gewaarborgd.

Toelichting

- DNB komt de komende jaren waarschijnlijk in een situatie van negatief kapitaal terecht. Als reactie hierop heeft de werkgroep het afgelopen jaar gekeken naar opties om het kapitaalbeleid van DNB eventueel bestendiger te maken.
- De Werkgroep Evaluatie Kapitaalbeleid DNB 2023 concludeert dat het kapitaalbeleid van DNB in belangrijke mate reeds bestendig is. Het huidige kapitaalbeleid dat per boekjaar 2019 van kracht is betrof een significante koerswijziging. Deze koerswijziging heeft er voor gezorgd dat vanaf 2019 het volledige resultaat sinds de start van de pandemie naar de buffers van DNB is gegaan. De werkgroep ziet daarom op dit moment geen aanleiding voor grote aanpassingen van het bestaande kapitaalbeleid.
- Het huidige kapitaalbeleid stelt DNB in staat om de buffers (voorzieningen + kapitaal en reserves) via inhouding van toekomstige winsten op termijn volledig te repareren. Een eventuele herkapitalisatie door de overheid, die eerder genoemd is, is volgens de werkgroep op dit moment dan ook niet aan de orde.
- Het is de inschatting dat de buffers van DNB zich verbeteren ten opzichte van het dieptepunt in de kapitaalspositie dat naar verwachting in circa 2028 bereikt wordt.
- De beleidsvarianten onderscheiden zich vooral in wat gedurende een periode van enkele jaren ná een volgende evaluatie gebeurt. De komende jaren heeft DNB immers te maken met verliezen en is van dividend noch bufferopbouw sprake. Op de lange termijn leiden beide varianten tot dezelfde buffers. Bij beide varianten adviseert de werkgroep om de doelomvang van buffers bij de volgende evaluatie nogmaals te beoordelen. Daarbij sorteert de werkgroep overigens niet voor op een aanpassing, want als nu reeds buiten kijf stond dat hogere buffers nodig zijn dan had de werkgroep dat opgenomen in de beleidsvarianten.
- Een keuze voor de eerste variant signaleert een voorkeur voor het beperken van beleidsaanpassingen en handhaaft de bestaande afruil tussen aanvullende buffers voor DNB en dividend wanneer DNB alle berekende risico's dekt met buffers. Deze variant laat ook de ruimte om de volgorde van herstel van bufferbestanddelen en de snelheid van bufferopbouw nadat het buffertekort is weggenomen bij een volgende evaluatie alsnog tegen het licht te houden. Een keuze voor de tweede variant signaleert een voorkeur voor het zo spoedig mogelijk op peil brengen van buffers met een focus op de permanente buffer, omdat DNB zo het best voorbereid is op toekomstige schokken. Voldoende kapitaal stelt de centrale bank immers in staat om flexibel te handelen in crisissituaties en fungeert als buffer tegen risico's waar een centrale bank onverwachts mee te maken kan hebben. De praktijk laat daarnaast zien dat de opbouw van voorzieningen het tempo van risicostijging niet kan bijbenen bij onverwachts grote schokken. Dit pleit voor een grotere nadruk op opbouw van kapitaal en reserves en daarmee prudentie. Hier staat tegenover dat de overheid in deze variant enige jaren later dividend ontvangt.
- Tot slot hebben veel centrale banken van andere landen met dezelfde problematiek te maken als DNB. Alle centrale banken kiezen ervoor de buffers zelf met toekomstige winsten te herstellen. De nationale centrale bank van België (NBB) heeft bijvoorbeeld in het jaarverslag over 2022

aangegeven in het basisscenario met een "gecumuleerd verlies van € 10,8 miljard over een tijdshorizon van vijf jaar" rekening gehouden. De president van de NBB heeft aangegeven dat de Bank via toekomstige winsten haar buffers herstelt. Een ander voorbeeld is de nationale centrale bank van Duitsland (Bundesbank) dat haar tekort van € 1 mld. euro van 2022 heeft opgevangen door in te teren op haar buffers. De Duitse centrale bank verwacht dat de verliezen de komende jaren groter zullen worden dan de resterende € 21,7 mld. aan voorzieningen en kapitaal. De Bundesbank is voornemens om zelf te herstellen van deze verliezen door toekomstige winsten in te houden, waardoor er de aankomende jaren geen winstafdracht mogelijk zal zijn.

Achtergrond beleidsvarianten

- De eerste beleidsvariant pleegt alleen enig technisch onderhoud aan het huidige kapitaalbeleid van DNB. Zo wordt het groeipercentage van de doelomvang van kapitaal en reserves, conform de afspraken in het huidige kapitaalbeleid, geactualiseerd om op die manier te borgen dat kapitaal & reserves op de lange termijn meegroeien met de omvang van de Nederlandse economie. Dit is ook het geval bij de tweede beleidsvariant.
- Hierbij kan ook de methodiek omtrent de berekening van de lange termijn groei van de Nederlandse economie worden veranderd van een gemiddelde groei sinds 1999 (start EMU) naar een doorrollend gemiddelde over de laatste 10 jaar. Deze methode leidt tot vrijwel dezelfde groeivoet voor de komende vijf jaar, en heeft het voordeel dat de snelheid waarmee tijdelijke verschillen tussen de groei van de Nederlandse economie en de groei van kapitaal & reserves van DNB worden gecorrigeerd constant blijft.
- Tevens impliceert een strikte interpretatie van het huidige beleid dat bij negatieve kapitaal & reserves toch dividend wordt uitgekeerd, hetgeen strijdig is met de statuten van DNB. Met een eenvoudige aanpassing aan de bestaande afspraken kan dit worden verholpen.
- Het is daarnaast acceptabel om de norm te laten vervallen waarin staat dat buffertekorten binnen vijf jaar moeten worden weggewerkt. Een buffertekort is een situatie waarin risico's de buffers overstijgen. De norm voor buffertekorten kan al geschonden worden bij een periode van hoge risico's die nooit materialiseren en is bij nader inzien te restrictief voor een centrale bank.
- De tweede beleidsvariant die de werkgroep aanreikt is een aanvulling op de eerste beleidsvariant en zorgt ervoor dat de schokbestendigheid van DNB iets sneller op peil wordt gebracht. Het huidige kapitaalbeleid en de eerste beleidsvariant geven voorrang aan het herstel van de tijdelijke buffer (de voorziening) en daarna duurt het nog een aantal jaar voordat ook kapitaal & reserves zijn hersteld. In de tweede beleidsvariant wordt deze volgorde omgekeerd, zodat kapitaal en reserves – de permanente middelen van DNB – als eerste weer op peil zijn. Pas daarna wordt overgegaan tot de opbouw van de voorziening. Deze aanpassing weerspiegelt een voorkeur van permanente boven tijdelijke buffers. De omdraaiing zorgt er tevens voor dat DNB eerder weer buffers heeft om toekomstige schokken op te vangen, waarbij het dividend circa twee jaar later wordt hervat dan onder het huidige beleid.
- Omdat in deze variant de doelomvang van de buffers van DNB niet wijzigt, heeft deze aanpassing alleen invloed op het moment van hervatting van het dividend en geen impact op het cumulatieve dividend dat de Staat ontvangt.

Ramingen

- De huidige raming bevestigt het eerdere beeld, met een brutoverlies van EUR 460 mln voor 2022 en verwachte forse verliezen in de komende jaren, resulterend in een cumulatief brutoverlies van EUR 12,6 mrd tot 2028. De verliezen overstijgen de buffers met EUR 1,7 mrd, vooral door de stijging van

beleidsrentes sinds mei 2022, die het renterisico van DNB doet materialiseren.

- Per eind september bedraagt het balansbrede risico EUR 26,1 mrd dit is een stijging met EUR 0,2 mrd ten opzichte van eind mei. De stijging wordt bijna geheel veroorzaakt door een toename van het renterisico. Het renterisico is iets groter geworden omdat de door de markt verwachte beleidsrentes hoger blijven dan eind mei. Door de stijging van het balansbrede risico is het buffertekort gestegen naar EUR 15,0 mrd (+ EUR 0,2 mrd).
- In het geval DNB een brutoverlies lijdt, wordt een bedrag ter grootte van het verlies aan de buffers onttrokken. Conform het kapitaalbeleid verwacht DNB daarom dit jaar de resterende Voorziening voor Financiële Risico's (VFR) van EUR 2,3 mrd volledig in te zetten. Verliezen die de aanwezige VFR van EUR 2,3 mrd overstijgen komen ten laste van kapitaal & reserves. Kapitaal & reserves bedragen momenteel EUR 8,5 mrd en dalen na verwerking van het verwachte verlies over 2023 tot EUR 7,1 mrd.
- Zolang sprake is van een buffertekort keert DNB conform het kapitaalbeleid geen dividend uit. In de begroting is reeds rekening gehouden met het niet ontvangen van dividend.
- In 2020, 2021 en 2022 heeft DNB geen toevoegingen aan het kapitaal en reserves gedaan, hierdoor loopt het kapitaal EUR 895 mln achter bij de doelomvang per eind 2022. Omdat renterisicoverliezen in de toekomst ten laste van het kapitaal komen, loopt deze achterstand verder op. Zodra het buffertekort verdwenen is - en de brutowinst het toelaat - wordt deze achterstand ingelopen.

Tijdpad

- U heeft in de Kamerbrief van 4 juli 2023¹ laten weten het eindrapport eind 2023 met de Tweede Kamer te delen. De kabinetsreactie, met daarin de keuze voor beleidsvariant 1 of 2, was geen onderdeel van die toezegging en verzending ervan heeft geen directe deadline. Het heeft de voorkeur van DNB om de kabinetsreactie en het eindrapport samen naar de Tweede Kamer te sturen. Het dossier is niet controversieel verklaard door de Kamer, dus dit is mogelijk. Ambtelijk Financien heeft geen uitgesproken voorkeur voor los of samen naar de Kamer sturen van het eindrapport en de kabinetsreactie.

Communicatie

- Voordat het eindrapport naar de Kamer zal worden gestuurd, zal de directie Communicatie worden betrokken voor een woordvoeringslijn.

Politiek/bestuurlijke context

- Op 23 september 2022 heeft u de brief van DNB van 9 september 2022 inzake de kapitaalspositie DNB met de Kamer gedeeld.
- Op 20 december 2022 heeft u de Kamer geïnformeerd over de opvolging van de toezegging kapitaalbeleid DNB.
- Op 4 juli 2023 heeft u de Kamer laten weten dat het eindrapport eind 2023 zal worden opgeleverd (jaarlijkse informatiebrief risico's DNB en de Nederlandse staat als gevolg van ECB beleid).

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

¹ Jaarlijkse Informatiebrief risico's DNB en de Nederlandse staat als gevolg van ECB beleid – 4 juli 2023

HEDEN
TER BESLISSING
Aan
de minister

Directie
Bestuursondersteuning &
Advies

Persoonsgegevens

nota

Kabinetsreactie rapport werkgroep evaluatie
kapitaalbeleid DNB

Datum
30 november 2023

Notanummer
2023-0000271125

Bijlagen
1. Kamerbrief
2. Eindrapport werkgroep
evaluatie kapitaalbeleid
DNB
3. Nota overleg 21 dec

Aanleiding

Op 21 december 2023 hebben we met u de conclusies van de Werkgroep evaluatie kapitaalbeleid DNB (hierna: Werkgroep) besproken. De Werkgroep concludeert in het eindrapport dat het kapitaalbeleid van DNB bestendig is. Als aanvulling op het huidige kapitaalbeleid draagt de Werkgroep twee beleidsvarianten aan om het kapitaalbeleid nóg bestendiger te maken. In deze kabinetsreactie geeft u aan te kiezen voor beleidsvariant één.

Beslispunten

- Gaat u akkoord met de bijgaande Kabinetsreactie (bijlage 1) op het eindrapport (bijlage 2)? Als u akkoord bent, kunt u de Kamerbrief dan alvast ondertekenen?
- Graag uw akkoord voor het openbaar maken van de nu voorliggende nota conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's.

Kernpunten

- De hoofdconclusie van de werkgroep is dat het kapitaalbeleid van DNB, dat sinds 2019 van kracht is, in belangrijke mate bestendig is gebleken. De werkgroep reikt daarnaast wel twee beleidsvarianten aan die kunnen bijdragen aan het nóg toekomstbestendiger maken van het kapitaalbeleid. Hierbij is beleidsvariant één de minimale aanpassing, en beleidsvariant twee een verdergaande aanpassing.
- Beide beleidsvarianten leiden de komende vijf jaar tot dezelfde kapitaalspositie bij DNB en het ontbreken van dividendbetalingen aan de Staat.
- Bij beide beleidsvarianten is DNB in staat om de buffers (voorzieningen + kapitaal en reserves) via inhouding van toekomstige winsten op termijn volledig te repareren.
- In de werkgroep hebben ook verschillende andere (tussen)varianten voorgelegd, maar deze werden van weinig toegevoegde waarde geacht t.a.v. het nog bestendiger maken van het kapitaalbeleid van DNB. Daarom zijn deze beleidsvarianten niet opgenomen in het rapport van de werkgroep.
- De werkgroep geeft in het eindrapport aan het passend te vinden om de huidige afspraak om het beleid over vijf jaar opnieuw te evalueren te blijven handhaven.
- U heeft aangegeven een voorkeur te hebben voor beleidsvariant één, waarbij het gaat om minimale technische aanpassingen van het kapitaalbeleid.

- De vorige aanpassing van het kapitaalbeleid van DNB in 2019 heeft ter akkoord in de MR voorgelegen. Het is ons inziens netjes om dit keer dezelfde route te doorlopen. Indien de MR akkoord is, worden 22 december de stukken naar de Kamer verstuurd.

Toelichting

Aanpassingen beleidsvariant 1

- De eerste beleidsvariant pleegt alleen enig technisch onderhoud aan het huidige kapitaalbeleid van DNB. Zo wordt het groeipercentage van de doelomvang van kapitaal en reserves, conform de afspraken in het huidige kapitaalbeleid, geactualiseerd om op die manier te borgen dat kapitaal & reserves op de lange termijn meegroeien met de omvang van de Nederlandse economie.
- Hierbij wordt ook de methodiek omtrent de berekening van de lange termijn groei van de Nederlandse economie worden veranderd van een gemiddelde groei sinds 1999 (start EMU) naar een doorrollend gemiddelde over de laatste 10 jaar. Deze methode leidt tot vrijwel dezelfde groeivoet voor de komende vijf jaar, en heeft het voordeel dat de snelheid waarmee tijdelijke verschillen tussen de groei van de Nederlandse economie en de groei van kapitaal & reserves van DNB worden gecorrigeerd constant blijft.
- Tevens impliceert een strikte interpretatie van het huidige beleid dat bij negatieve kapitaal & reserves toch dividend wordt uitgekeerd, hetgeen strijdig is met de statuten van DNB. Met een eenvoudige aanpassing aan de bestaande afspraken kan dit worden verholpen.
- Het is daarnaast acceptabel om de norm te laten vervallen waarin staat dat buffertekorten binnen vijf jaar moeten worden weggewerkt. Een buffertekort is een situatie waarin risico's de buffers overstijgen. De norm voor buffertekorten kan al geschonden worden bij een periode van hoge risico's die nooit materialiseren en is bij nader inzien te restrictief voor een centrale bank.

Communicatie

- Voordat het eindrapport naar de Kamer zal worden gestuurd, zal de directie Communicatie worden betrokken voor een woordvoeringslijn.

Politiek/bestuurlijke context

- Op 23 september 2022 heeft u de brief van DNB van 9 september 2022 inzake de kapitaalspositie DNB met de Kamer gedeeld.
- Op 20 december 2022 heeft u de Kamer geïnformeerd over de opvolging van de toezegging kapitaalbeleid DNB.
- Op 4 juli 2023 heeft u de Kamer laten weten dat het eindrapport eind 2023 zal worden opgeleverd (jaarlijkse informatiebrief risico's DNB en de Nederlandse staat als gevolg van ECB beleid).

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.